

Izpit Matematika IV

1.9.2010

Rešitve

1. naloga

Pri reševanju uporabimo pravilo za *Laplacovo* transformacijo funkcije, ki vsebuje *pomik* na časovni osi.

$$r(t) = 8 \sin t - u_\pi(t) 8 \sin t = 8 \sin t + u_\pi(t) 8 \sin(t - \pi)$$

$$s^2 Y - 4 + 9Y = \frac{8}{s^2+1} (1 + e^{-\pi s})$$

$$(s^2 + 9)Y = \frac{8}{s^2+1} (1 + e^{-\pi s}) + 4$$

$$Y = \frac{8}{(s^2+1)(s^2+9)} (1 + e^{-\pi s}) + \frac{4}{s^2+9}$$

Parcialni ulomki: $\frac{8}{(s^2+1)(s^2+9)} = \frac{A}{s^2+1} + \frac{B}{s^2+9} = \frac{1}{s^2+1} - \frac{1}{s^2+9}$

$$y(t) = \sin t - \frac{1}{3} \sin 3t + [\sin(t - \pi) - \frac{1}{3} \sin 3(t - \pi)] u_\pi(t) + \frac{4}{3} \sin 3t =$$

$$\boxed{\sin t + \sin 3t + \left[\frac{1}{3} \sin 3t - \sin t\right] u_\pi(t)}$$

Rezultat v drugi obliki:

$$\boxed{y(t) = \begin{cases} \sin t + \sin 3t & , t < \pi \\ \frac{4}{3} \sin 3t & , t > \pi \end{cases}}$$

2. naloga

$$y = \sum_{n=0}^{\infty} C_n x^n$$

$$y' = \sum_{n=1}^{\infty} C_n n x^{n-1}$$

$$(x+1) \sum_{n=1}^{\infty} C_n n x^{n-1} - (2x+3) \sum_{n=0}^{\infty} C_n x^n = 0$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} C_n n x^n + \sum_{n=1}^{\infty} C_n n x^{n-1} - \sum_{n=0}^{\infty} 2C_n x^{n+1} - \sum_{n=0}^{\infty} 3C_n x^n = 0$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} C_n n x^n + \sum_{n=0}^{\infty} C_{n+1} (n+1) x^n - \sum_{n=1}^{\infty} 2C_{n-1} x^n - \sum_{n=0}^{\infty} 3C_n x^n = 0$$

$$(C_1 - 3C_0) + \sum_{n=1}^{\infty} [C_n n + C_{n+1} (n+1) - 2C_{n-1} - 3C_n] x^n = 0$$

$$C_1 = 3C_0$$

$$C_{n+1} = \frac{1}{n+1} [(3-n)C_n + 2C_{n-1}] \quad , \quad n = 1, 2, 3, \dots$$

C_0 poljubno

$$C_1 = 3C_0$$

$$C_2 = \frac{1}{2} [2 \cdot 3C_0 + 2C_0] = 4C_0$$

$$C_3 = \frac{1}{3} [4C_0 + 6C_0] = \frac{10}{3}C_0$$

$$y = \boxed{C_0 \left(1 + 3x + 4x^2 + \frac{10}{3}x^3 + \dots \right)}$$

3. naloga

Najprej izrazimo odvode funkcije u po starih spremenljivkah x, y z odvodi po novih spremenljivkah v, z z uporabo *formule za posredni odvod* funkcij več neodvisnih spremenljivk.

$$u_y = u_z x$$

$$u_{yy} = u_{zz} x^2$$

$$u_{xy} = (u_{zv} + u_{zz} y) x + u_z$$

$$(u_{zv} + u_{zz} y) x^2 + u_z x = x^2 u_{zz} y + u_z x$$

$$u_{zv} = 0$$

Integriramo najprej po v in nato še po z . Konstante od nedoločenega integrala so odvisne od tiste spremenljivke, po kateri se ne integrira.

$$u_z = C(z)$$

$$u = \int C(z) dz = D(z) + E(v) \quad , \quad \text{kjer sta } D(z) \text{ in } E(z) \text{ poljubni odvedljivi funkciji}$$

$$\boxed{u = D(xy) + E(x)}$$

4. naloga

Eulerjeva diferencialna enačba za dani funkcional se da takoj enkrat integrirati, saj v funkcionalu y nikjer ne nastopa.

$$0 - \left(\frac{2y'}{x^2\sqrt{1+y'^2}} \right)' = 0$$

$$\frac{y'}{x\sqrt{1+y'^2}} = C$$

Izračunamo ven y' in integriramo po x .

$$y' = \frac{\pm x}{\sqrt{\frac{1}{C^2} - x^2}} = \frac{\pm x}{\sqrt{R^2 - x^2}}$$

$$y = \int \frac{\pm x}{\sqrt{R^2 - x^2}} dx = \pm \sqrt{R^2 - x^2} + D$$

$$\boxed{x^2 + (y - D)^2 = R^2}$$

5. naloga

$$D = AB \cup AC \cup BC$$